



PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Handlu Międzynarodowego

2010/0119(NLE)

17.1.2011

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Rozwoju

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Południowej Afryki, z drugiej strony, zmieniającej umowę w sprawie handlu, rozwoju i współpracy
(10297/2010 – C7-0190/2010 – 2010/0119(NLE))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Niccolò Rinaldi

PA_LegAVC

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Stosunki handlowe oraz współpraca na rzecz rozwoju między Republiką Południowej Afryki a Unią Europejską regulowane są przez umowę o handlu, rozwoju i współpracy (TDCA), która została podpisana w październiku 1999 r. TDCA została częściowo wdrożona w 2000 r., a całkowicie w maju 2004 r., jeszcze przed ustanowieniem Komisji Handlu Międzynarodowego.

Pierwotna TDCA z Republiką Południowej Afryki podlegała zatem kompetencjom komisji DEVE. W poprzedniej kadencji komisja DEVE była odpowiedzialna za sprawozdania dotyczące dwóch protokołów dodatkowych związanych z przystąpieniem nowych państw członkowskich.

TDCA jest wszechstronnym porozumieniem ustanawiającym „strefę wolnego handlu”. Dotyczy głównie przepływu towarów, ale zawiera również postanowienia dotyczące usług i inwestycji, jak również innych kwestii, jak zamówienia publiczne, polityka konkurencji czy własność intelektualna. Postanowienia handlowe uzupełnia wszechstronny pakiet w zakresie wspierania rozwoju.

Celem TDCA jest zapewnienie Republice Południowej Afryki lepszego dostępu na rynek unijny i odwrotnie. Pod koniec obowiązywania okresu przejściowego TDCA około 95% eksportu z Republiki Południowej Afryki do UE będzie całkowicie zliberalizowane, a do większości pozostałych produktów będą miały zastosowanie korzystne preferencje taryfowe w ramach GSP.

Aby chronić słabsze sektory obu stron umowy, niektóre produkty nie zostały objęte TDCA, a inne zostały tylko częściowo zliberalizowane. W przypadku UE są to głównie produkty rolne, a w przypadku Republiki Południowej Afryki są to przede wszystkim produkty przemysłowe, zwłaszcza niektóre produkty motoryzacyjne i niektóre produkty tekstylne i odzieżowe.

Umowa określa szczegółowy zbiór zasad dotyczących pochodzenia produktów oraz zawiera dwustronną klauzulę ochronną w odniesieniu do produktów, które powodują lub mogą powodować poważne szkody dla przemysłu drugiej strony umowy.

TDCA zawiera postanowienia mające na celu unikanie praktyk antykonkurencyjnych oraz uznaje konieczność zapewnienia odpowiedniej ochrony własności intelektualnej. Ponadto TDCA przewiduje ścisłą współpracę w wielu dziedzinach związanych z handlem, w tym w zakresie służb celnych, wolnego przepływu usług i kapitału oraz harmonizacji zasad i norm.

Od wejścia w życie TDCA handel towarami między UE a Republiką Południowej Afryki znacznie wzrósł. UE jest najważniejszym partnerem handlowym Republiki Południowej Afryki: w 2009 r. Republika Południowej Afryki wyeksportowała do UE około 34% wszystkich wyeksportowanych produktów, a z UE pochodziło około 35% ogółu produktów importowanych przez Republikę Południowej Afryki.

Pomimo światowego kryzysu gospodarczego w tym samym roku wartość eksportu RPA do UE osiągnęła 14,96 mld EUR, a wartość importu RPA z UE 16,1 mld EUR.

W umowie TDCA przewidziano przeprowadzenie przeglądu. Zgodnie z art. 18 i 103 TDCA,

w których przewidziano przegląd umowy po pięciu latach od jej wejścia w życie, w 2004 r. przeprowadzono śródkresowy przegląd, po którym strony postanowiły zmienić postanowienia umowy.

W 2005 r. Wspólna Rada Współpracy określiła główne linie przyszłych zmian umowy w sprawie handlu, rozwoju i współpracy, obejmujące dalszą liberalizację handlu, drobne zmiany w tytule dotyczącym współpracy na rzecz rozwoju, uaktualnienie sformułowań niektórych postanowień dotyczących współpracy gospodarczej i współpracy w innych dziedzinach oraz wprowadzenie nowych postanowień w kwestiach takich jak terroryzm, Międzynarodowy Trybunał Karny, broń masowego rażenia, najemnicy i broń strzelecka.

Zmiana nie obejmuje głównych aspektów dotyczących handlu, ponieważ przegląd postanowień dotyczących handlu i kwestii z nim związanych został zawieszony w oczekiwaniu na wyniki negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie gospodarczym.

Sprawozdawca chciałby podkreślić znaczenie stosunków między Republiką Południowej Afryki a UE oraz konsekwencje, jakie będzie miało dla Republiki Południowej Afryki nieratyfikowanie zmienionej TDCA lub opóźnienie jej ratyfikacji.

TDCA jest bowiem bardzo korzystna dla Republiki Południowej Afryki. Republika Południowej Afryki i UE zawarły w 2007 r. strategiczne partnerstwo, które jest politycznym planem towarzyszącym TDCA.

W różnych sektorach, np. w sektorze nauki i technologii, udało się ustanowić fora współpracy na wysokim szczeblu z myślą o utworzeniu dalszych forów w dodatkowych sektorach, jak współpraca celna czy edukacja.

Sprawozdawca zachęca Republikę Południowej Afryki do wykorzystania tak zwanych zasad elastyczności włączonych do porozumienia TRIPS, jak licencje przymusowe i mechanizmy przewidziane w art. 30 tego porozumienia, tak aby mogła ona zapewnić dostęp do podstawowych lekarstw po przystępnych cenach, oraz nalega, by UE nie prowadziła negocjacji w sprawie postanowień porozumienia TRIPS-plus dotyczących farmakologii i mających wpływ na zdrowie publiczne i dostęp do leków, jak wyłączność danych, poszerzanie patentu i ograniczanie podstaw licencji przymusowych.

UE jest ważnym strategicznym i handlowym partnerem Republiki Południowej Afryki, zważywszy na to, że UE uczestniczy w jednej trzeciej obrotów handlowych Republiki Południowej Afryki. Republika Południowej Afryki jest również obecnie jednym z jedynie dziewięciu (w tym Brazylia, Indie i Chiny) partnerów strategicznych UE oraz jedynym jak na razie krajem Afryki, który podpisał umowę o partnerstwie strategicznym z UE.

Sprawozdawca chciałby również podkreślić, że w zmienionych sekcjach TDCA nie ma nic kontrowersyjnego, co uzasadniałoby odroczenie ratyfikacji.

Jeśli nie dojdzie do ratyfikacji umowy lub zostanie ona odroczone na jakiś bliżej nieokreślony termin, Republika Południowej Afryki poniesie również koszty różnych utraconych korzyści. Już samo odroczenie może zakłócić obecną współpracę między Republiką Południowej Afryki a UE, natomiast zupełne odstąpienie od ratyfikacji umowy może doprowadzić do zaprzepaszczenia szansy na bardziej korzystną i głębszą współpracę między tymi dwoma partnerami.

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Rozwoju, właściwej dla tej sprawy, o zalecenie Parlamentowi wydania zgody.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

| | |
|---|---|
| Data przyjęcia | 17.1.2011 |
| Wynik głosowania końcowego | +: 22 -: 0 0: 0 |
| Posłowie obecni podczas głosowania końcowego | William (The Earl of) Dartmouth, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Bernd Lange, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain |
| Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego | Josefa Andrés Barea, Francesca Balzani, Catherine Bearder, José Bové, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Jarosław Leszek Wałęsa |
| Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego | Elie Hoarau, Marietje Schaake |